

**REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL NISPORENI
CONSILIUL SĂTESC GROZEȘTI**

MD - 6401, satul Grozesti, raionul Nisporeni
Tel : (0264 - 43) 2-36 , (0264 - 43) 6-68 , (0264 - 43) 2-38 -fax

Primaria.Grozesti@gmail.com

WEB : grozesti.sat.md

PROIECT

DECIZIE nr. 6 / 10

din 04 decembrie 2020

s. Grozești

**“ Cu privire la asigurarea transparenței decizionale
în autoritățile administrației publice locale
a satului Grozești “.**

În conformitate cu Legea privind administrația publică locală Nr. 436- XVI din 28. 12. 2006 , Art. 14, p.(2), lit (z) , Regulile interne de organizare a procedurilor de asigurare a transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Consiliului local Grozești prin Decizia nr. 3 / 9 din 22 aprilie 2016 și Planul de dezvoltare a capacității administrative a autorităților administrației publice locale a satului Grozești pentru perioada 2017– 2021 , aprobat prin Decizia Nr.1 / 4 din 28.02.2017 . avizul comisiei pentru probleme sociale , Consiliul local,

DECIDE:

- 1.Se ia act de nota informativă a secretarului consiliului local privind asigurarea transparenței decizionale în autoritățile administrației publice locale a satului Grozești. / Anexa nr. 1 /
- 1.1. Se ia act de Raportul pentru anul 2020 privind transparența în procesul decizional .
(anexa nr.2 și nr.3) .
- 1.2.Se obligă participanții la procesul decizional desfășurat în autoritățile administrației publice ale s. Grozești să respecte cerințele legal stabilite privind transparența în procesul decizional și să le aplice în modul corespunzător, ținând cont de domeniul lor de aplicare.
- 1.3.Autorii proiectelor de decizii, care cad sub incidența procedurilor privind transparența

decizională, vor prezenta în termenii și modul stabilit materialele respective secretarului Consiliului pentru organizarea și desfășurarea ședințelor Consiliului local și pregătirea raportului anual:

- proiectele de decizii cu raportul primăriei;
- nota informativă la proiectul de decizie cu materialele aferente după caz ;
- raportul de expertiză anticorupție a proiectului de decizie ;
- sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultărilor publice;
- rapoartele anuale cu privire la transparența în procesul decizional.

2. Se pune în sarcină secretarului al Consiliului local elaborarea și publicarea Raportului anual privind transparența decizională nu mai târziu de sfârșitul trimestrului I al anului următor anului de referință.

3. Controlul asupra executării prezentei decizii revine primarului s. Grozești și Comisiilor consultative de specialitate ale Consiliului local.

AU VOTAT : Pro- , Contra - , Abținuți -

Autor :

Primarul s. Grozești

Tofan Serghei ,

Tel : (0264 - 43) 2-36,Primaria.Grozești@gmail.com

Contrasemnat :

Secretarul Consiliului

Svetlana Mitrofan

NOTĂ INFORMATIVĂ

cu privire la asigurarea transparenței decizionale în autoritățile administrației publice locale a satului Grozești

Prezentul Raport de autoevaluare a activității este motivat de necesitatea pentru o evaluare a activității puterii locale legislative și executive.

Conform Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală :

Autoritățile administrației publice locale a satului Grozești sunt constituite și activează pe teritoriul satului pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor colectivităților locale:

primar - autoritate reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local, aleasă prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat;

primărie - structură funcțională care asistă primarul în exercitarea atribuțiilor sale legale;

consiliu local - autoritate reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea, aleasă în vederea soluționării problemelor de interes local;

Pentru a monitoriza progresul capacităților APL Grozești , Consiliul local a aprobat **Regulile interne de organizare a procedurilor de asigurare a transparenței** în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Consiliului local Grozești , raionul Nisporeni prin Decizia nr. 3 / 9 din 22 aprilie 2016 și **Planul de dezvoltare a capacității administrative a autorităților administrației publice locale a satului Grozești, raionul Nisporeni, pentru perioada 2017–2021** prin Decizia Nr.1 / 4 din 28.02.2017 .

Scopul general al evaluării capacităților administrative publice locale Grozești (APL) este determinat de prevederile art. 11 din Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435 din 28-12-2006 și constă în determinarea corespunderii capacităților autorităților APL Grozești cu statutul legal al unității administrativ- teritoriale Grozești .

Or, Primăria satului Grozești este motivată pentru a promova în localitate o abordare inovativă și practică de sporire a capacității comunității locale privind identificarea și

evaluarea problemelor cu care se confruntă în activitățile curente, elaborarea unor bugete locale optime, orientate spre acoperirea financiară a problemelor locale, elaborarea planurilor de dezvoltare instituțională și locală, precum și implementarea, monitorizarea și evaluarea procesului de dezvoltarea locală într-o manieră mai eficientă .

Capacitățile administrative ale APL Grozești sunt asigurate de către primar și aparatul său și de către consiliul local și secretarul consiliului și al satului .

Scopul raportului este de a asista autoritatea locală să-și evalueze în mod obiectiv, sistematic și calitativ propriile activități vizînd perfecționarea organizării instituționale și sporirea eficienței acesteia, măsurînd indicatorii de evaluare a funcțiilor îndeplinite în materie de costuri, eficacitate, calitate și plenitudine.

Prin aceste Rapoarte de activitate se propune să fie evaluată corespunderea dintre activitățile purtate de către organele APL în localitate, atribuțiile și prerogativele stabilite prin efectul legii și prin alte recomandări normative și solicitările lansate de către populație față de APL. Aceasta ne va sugera măsura în care instituția își propune și are șanse reale pentru realizarea misiunii și obiectivelor prestabilite. În același timp, prin analiza funcțională se urmărește măsura în care structura organizatorică a instituției corespunde logic cerințelor stabilite la îndeplinirea acestor funcții.

Rezultatele analizei funcționale vor reprezenta premise pentru elaborarea Planului de dezvoltare a capacităților Consiliului Local Grozești și Primăriei Grozești pentru următoarea perioadă și o eventuală consolidare a acestora.

Pe parcursul anului 2020 în conformitate cu dispozițiile de convocare emise de primarul s. Grozești , au fost pregătite, organizate și desfășurate 6 ședințe ale Consiliului local : 4 (patru) au fost desfășurate în mod ordinar, iar 2 (două) ședințe au fost convocate extraordinar.

În total au fost incluse în ordinea de zi a ședințelor Consiliului local 45 chestiuni. În rezultatul examinării proiectelor de decizie au fost adoptate de 45 decizii.

Majoritatea deciziilor examinate și adoptate au fost de ordin financiar / bugetar – 15 decizii , 15 - au avut un caracter ce ține activitatea administrației publice locale . 3 decizii adoptate țin de reglementarea regimului funciar și activitatea în acest domeniu. Celelalte decizii au fost adoptate în diferite probleme privind patrimoniul public – 1 decizii și construcții, planuri de dezvoltare, planuri de activitate, regulamente etc. – 6 decizii . Alte domenii – 5 decizii . (tabelul 1). Total : - 45 decizii.

Notificări ale Cancelariei de Stat în vederea abrogării pe motivul ilegalității - 0

Toate proiectele de decizie au fost examinate de comisiile de specialitate a Consiliului local.

Se profilează tradiția defectuoasă prin care Proiectele de decizii sunt elaborate în mare parte de către secretarul consiliului și foarte rar de aparatul de lucru al autorității executive . Consilierii nu au prezentat proiecte separate pentru examinare în ședință și nu au participat la elaborarea lor împreună cu specialiștii din cadrul Primăriei pe toate domeniile de activitate.

Toate actele administrative adoptate de către autoritatea deliberativă și executivă a APL Grozești au fost plasate pe portalul Acte Locale , respectiv, fiind, astfel, prezentate Oficiului Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat pentru control administrativ și de oportunitate. Oficiul a examinat în procedură de control administrativ toate deciziile adoptate , procesele verbale ale ședințelor Consiliului local , dispozițiile emise de autoritatea executivă și alte acte financiare și funciare solicitate în acest sens. În rezultatul controlului administrativ efectuat, n- au parvenit Notificări ale Oficiului Teritorial al Cancelariei de Stat .

Pe parcursul perioadei vizate , anul 2020 , au fost emise și înregistrate în total **426** dispoziții ale Primarului, din ele cu caracter normativ/individual **153 și 273** dispoziții de personal. Ca raport comparativ anual aceste cifre sînt expuse în tabelul nr.3 .

Cît privește **asigurarea transparenței decizionale , APL Grozești** , dispune de cadru legal necesar pentru asigurarea unui proces decizional transparent și participativ, aprobînd prin **Decizia nr. 3 / 9 din 22 aprilie 2016 Regulile interne de organizare a procedurilor de asigurare a transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Consiliului local Grozești , însă acesta nu funcționează eficient la nivel local.**

Cele mai importante abateri ale APL Grozești de la cerințele legale privind transparența în procesul decizional se referă la :

1. Deseori Primăria omite să informeze despre inițierea elaborării unei decizii (etapa ex-ante), astfel fiind limitată posibilitatea părților interesate să participe la etapa elaborării unui proiect de decizie, unde ar putea să promoveze propriul punct de vedere, vizând soluționarea problemelor cu care se confruntă în practică .
2. Elaborarea proiectelor de decizii și dispoziții este lăsată preponderent în seama secretarului Consiliului , fapt ce contravine legislației în vigoare. Or, aceasta este misiunea primarului, funcționarilor din aparatul primarului și consilierilor și nicidecum a secretarului consiliului.
3. Proiectele de decizii ale autorităților administrației publice locale nu sunt întotdeauna supuse consultărilor publice, fapt ce împiedică părțile interesate să formuleze propuneri și recomandări;
4. Este foarte dificil de identificat persoana din cadrul primăriei, care să fie responsabilă de coordonarea procesului de consultare publică.

APL Grozești dispune de pagină web, dar nu există personal calificat și cu atribuții directe de plasare a acelor emise de APL cît și a unui șir întreg de informații în scopul facilitării accesului părților interesate la procesul de elaborare și adoptare a deciziilor de către APL. Din 3 funcționari publici e dificil de identificat o persoană, care să dispună de timp pentru această muncă.

Autoritățile administrației publice locale nu au resursele/mijloacele financiare, tehnice, umane pentru implementarea cerințelor legale privind transparența în procesul decizional. La stabilirea obligațiilor și responsabilităților ce țin de transparență pentru APL nu s-a prevăzut și asigurat statele de personal necesare cît și acoperirea financiară necesară îndeplinirii eficiente a acestor sarcini suplimentare.

5. APL Grozești are curențe la întocmirea și actualizarea listei detaliate a părților interesate, care vor fi anunțate prin toate modalitățile posibile referitor la examinarea proiectelor de acte normative ce îi vizează.
6. Primăria Grozești este restanțieră la prezentarea rapoartele cu privire la transparența în procesul decizional , astfel, secretarul Consiliului local este pus în imposibilitatea de a întocmi și a duce la cunoștința publicului a rapoartelor anuale privind transparența în procesul decizional.

Ce este de făcut ?

E tot mai stringentă nevoia de a crește și de a dezvolta capacitățile instituționale, financiare și umane ale autorităților administrației publice locale la realizarea cerințelor legale privind transparența în procesul decizional. Dar, spre regret, soluția nu ține de APL Grozești în speță, dar de Parlamentul și Guvernul R. Moldova.

În contextul dat, trebuie de derulat reformele structurale, de continuat descentralizarea administrativă și financiară, de asigurat modernizarea serviciilor publice locale.

Fiecare autoritate publică trebuie să aibă dreptul și posibilitatea financiară de a avea în statele de personal un coordonator instruit penstru asigurarea procesului de consultare publică din autoritatea respectivă .

Pentru ca transparența decizională la nivel local să fie implementată eficient este necesar să funcționeze corespunzător sistemul de achiziții publice, sistemul de distribuire a fondurilor, sistemul finanțelor publice locale, instituția proprietății publice, sistemul justiției și alte domenii ce intercalează și influențează transparența procesului decizional.

Este necesară educarea și cointeresarea cetățenilor comunității locale referitor la dreptul lor la informare, consultare, participare în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor locale, fapt ce va duce la o reală democrație participativă.

La nivel local, la moment, este necesar de insistat pe implementarea Planului de dezvoltare a capacității administrative a autorităților administrației publice locale a satului Grozești în măsura în care o putem face, reeșind din posibilitățile umane , financiare și instituționale locale .

La final de mandat , reeșind din evaluarea prezentată azi , sper, că a-ți realizat încă odată faptul, că de munca Dumneavoastră, de străduința cu care rezolvați, în fiecare zi, problemele și adresările cetățenilor, depinde bunăstarea lor, starea de spirit și senzația de siguranță pe care o au aceștia trăind în localitatea noastră . Munca tuturor funcționarilor publici este necesară și importantă pentru oameni, de la gândirea și elaborarea politicilor publice, menite să ofere soluții sistemice pentru dezvoltarea fiecărui domeniu , până la implementarea acestor politici și asigurarea bunei administrări a treburilor publice până și în cele mai mici probleme.

Funcția publică , cea de demnitate publică și cea de ales local nu este o sarcină ușoară, iar practicarea ei cu profesionalism și integritate, în condițiile actuale dificile , de reforme interminabile , este crucială pentru modernizarea vieții din țara și din localitatea noastră.

**În final, vin să mulțumesc Consiliului local, primarului satului și tuturor funcționarilor publici pentru munca depusă cu o deosebită energie inepuizabilă , pentru ideile inovatoare pe care le implementați în activitățile cotidiene, pentru colaborare , intenția de a schimba lucrurile în bine în comunitatea noastră .
Vin să Vă asigur , că sunteți deosebit de importanți pentru societate .**

Svetlana Mitrofan

Secretar al Consiliului

Raportul pentru anul 2020
privind transparența în procesul decizional
desfășurat în autoritățile administrației publice ale s. Grozești

	Acțiuni	2020	Note:
1.	Nr. deciziilor adoptate pe parcursul anului 2020	- adoptate 48 decizii;	- după adoptare publicate 48 decizii pe WEB : grozesti.sat.md și afișate pe panourile informaționale (etaj I) din sediul Primăriei;
2.	Nr. total al recomandărilor recepționate în cadrul procesului decizional	- recepționate 0 recomandări;	Nu au parvenit recomandări
3.	Nr. întrunirilor consultative, dezbaterilor publice și ședințelor publice organizate	- desfășurate 5 ședințe publice ale Consiliului local ; - desfășurate 15 ședințe publice ale comisiilor consultative; - desfășurate întâlniri cu cetățenii pe sectoare - - organizate dezbateri publice - 1	- redactate 5 procese verbale ale ședințelor Consiliului local; - elaborate 64 avize de 4 comisii consultative pentru 48 proiecte de decizie ; - plasate pe site-ul oficial informații și fotografii privind dezbaterile publice din 18.02.2018 : <ul style="list-style-type: none"> • privind rezultatele anului 2017, cât și prioritățile anului 2018. • implementarea planului de dezvoltare instituțională a centrului de sănătate Grozești, în vederea asigurării accesului populației la serviciile medicale. • privind construcția și reabilitarea sectoarelor interne de drum. • condițiile de conectare a gospodăriilor populației la sistemul de distribuție a gazelor natural de presiune joasă.
4.	Nr. cazurilor în care acțiunile sau deciziile au fost contestate pentru nerespectarea Legii cu privire la transparența în	- contestate – 0	

	procesul decizional și sanctiunile aplicate pentru încălcarea ei.		
--	---	--	--

Secretarul Consiliului

Svetlana Mitrofan

Anexa nr. 3
la Decizia nr. 6 / 10
din 04. 12. 2020

Tabelul 1

Ședințele Consiliului local Grozești .

Raport în cifre pentru anul 2020

Data desfășurării ședinței	Nr. ședinței	Între bări incluse în ordinea de zi	Decizii examinate pe domenii							Note Decizii / /informații
			Bug et și finanțe	Patrimoniu public	funciar	A PL	Construcții, planuri de dezvoltare	alt ele	Total decizii examinate	
24.01. 2020	1/ extraordinară	1	1	-	-	-	-	-	1	
20.03. 2020	2/ ordinară	11	3	1	2	4	-	1	11	
22.05. 2020	3/ extraordinară	4	1	-	-	3	-	-	4	
10.07. 2020	4 / extraordinară	2	1	1	-	-	-	-	2	
15.09. 20230	5/ ordinară	7	2	-	-	4	-	1	7	
04. 12. 2020	6 / ordinară	48	19	3	4	8	5	9	48	

Examinarea problemelor în ședințele Consiliului local Grozești**Raport comparativ : anii 2017-2020**

	2017	2018	2019	2020
Ședințe ale Consiliului local	8	5	6	
Întrebări incluse în ordinea de zi	47	48	45	
Decizii aprobate	46	48	45	
Decizii excluse din ordinea de zi	1	0	0	
Decizii neadoptate	0	0	0	
Întrebări incluse în ordinea de zi ca informații	0	0	1	

Secretarul Consiliului**Svetlana Mitrofan**

Acte administrative emise de autoritatea executivă Grozești

Raport comparativ : anii 2017-2020

Actele administrative	Anul			
	2017	2018	2019	2020
Dispoziții normative și individuale	46	34	55	
Dispoziții de personal	57	89	28	
TOTAL	103	123	83	

Secretarul Consiliului

Svetlana Mitrofan

NOTA INFORMATIVĂ

La proiectul de decizie nr. 6 / 10 din 04.12. “ Cu privire la asigurarea transparenței decizionale în autoritățile administrației publice locale a satului Grozești “.

Denumirea autorului proiectului

Proiectul este elaborat de către primarul Primăriei Grozești .

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de decizie:

Necesitatea de evaluare a capacității administrative a autorităților administrației publice locale a satului Grozești.

Scopul proiectului este de a asista autoritatea locală să-și evalueze în mod obiectiv, sistematic și calitativ propriile activități vizînd asigurarea transparenței decizionale .

Se propune atingerea unor obiective ce țin de corespunderea dintre activitățile purtate de către organele APL în localitate, atribuțiile și prerogativele stabilite prin efectul legii și prin alte recomandări normative și solicitările lansate de către populație față de APL. Aceasta ne va sugera măsura în care instituția își propune și are șanse reale pentru realizarea misiunii și obiectivelor prestabilite. În același timp, prin analiza funcțională se urmărește măsura în care structura organizatorică a instituției corespunde logic cerințelor stabilite la îndeplinirea acestor funcții.

Conformitatea proiectului cu actele normative și legislative în vigoare

Proiectul de decizie respecta prevederile actelor normative și legislative actuale și este elaborate în vederea implementării Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative.

Principalele prevederi, evidențiere a elementelor noi

Legile care reglementează domeniul vizat: Legea nr. 435-XVI privind descentralizarea administrative, Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală,

Prin analiza prezentată APL își propune să evalueze capacitățile administrative a autorităților administrației publice locale a satului Grozești privind asigurarea transparenței decizionale

Fundamentare a economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură.

Implementarea prezentului proiect nu necesită alocarea de surse financiare .

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ

Proiectul de decizie a fost elaborat în conformitate cu Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală

Proiectul este ajustat și la actele normative elaborate de APL Grozești , cum ar fi , Regulile interne de organizare a procedurilor de asigurare a transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Consiliului local Grozești prin Decizia nr. 3 / 9 din 22 aprilie 2016 și Planul de dezvoltare a capacității administrative a autorităților administrației publice locale a satului Grozești pentru perioada 2017– 2021 prin Decizia Nr.1 / 4 din 28.02.2017.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederii Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului deciziei precum și anunțul cu privire la consultări publice inclusiv și proiectul de decizie cu toate anexele și explicațiile de rigoare au fost plasate pe pagina **WEB : grozesti.sat.md.**

Proiectul de decizie se prezintă comisiilor de specialitate pentru avizare pentru a se propune Consiliului local pentru examinare și adoptare în ședință.

Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost precedat de identificarea normelor care ar favoriza corupția și s-a constatat că nu s-au depistat eventuale fapte de corupție care sunt caracteristice procesului de gestionare administrativă a bunurilor publice și a resurselor financiare publice.

Astfel, Proiectul de decizie nu prezintă elemente de corupție .

Constatările expertizei juridice

Proiectul de decizie corespunde normelor legale.

Proiectul va avea un impact semnificativ în respectarea legislației în vigoare și exercitarea competențelor APL Grozești în reglementarea procesului administrativ.

Primar

Tofan Serghei

REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL NISPORENI
PRIMĂRIA SATULUI GROZEȘTI
MD - 6427, satul Grozesti, raionul Nisporeni
Tel : (0264 - 43) 2-36 , (0264 - 43) 6-68 , (0264 - 43) 2-38 -fax
Primaria.Grozesti@gmail.com
WEB : grozesti.sat.md

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

la proiectul de Decizie nr. 6 / 10 din 04.12.2020 nr. 6 / 10 din 04.12.2020

“ Cu privire la asigurarea transparenței decizionale în autoritățile administrației publice locale a satului Grozești “.

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Autorul proiectului deciziei în baza Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

Autor al proiectului de act normativ este primarul Tofan Serghei . Categoria actului normativ propus este Decizie de consiliul local, ceea ce corespunde art.112 din Constituție, art.18 din Legea cu privire la actele normative nr.100 din 22.12.2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „etapele asigurării I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului 1 transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt: a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei; b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia; c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate; d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii; e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate.". Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că „(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate. (2)

Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe panoul informativ a autorității publice cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor." În

vederea respectării rigorilor privind transparența decizională, autorul proiectului a anunțat despre inițierea elaborării deciziei prin intermediul plasării pe panoul informativ. De asemenea, anunțul privind organizarea consultărilor publice, textul proiectului și nota informativă la acesta se regăsesc plasate pe panou, cu respectarea cerințelor de conținut, inclusiv cu respectarea termenului limită de 10 zile lucrătoare pentru prezentarea propunerilor. În urma analizei proiectului prenotat, constatăm că promovarea acestuia se realizează cu respectarea rigorilor impuse de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

1.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: **Scopul proiectului este de a asista autoritatea locală să-și evalueze în mod obiectiv, sistematic și calitativ propriile activități vizînd asigurarea transparenței decizionale .**

Analizînd proiectul, constatăm că scopul declarat de autor în nota informativă corespunde prevederilor acestuia.

1.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Textul proiectului, prevede aprobarea raportului de evaluare și corespunderea dintre activitățile purtate de către APL în localitate, atribuțiile și prerogativele stabilite prin efectul legii și prin alte recomandări normative și solicitările lansate de către populație față de APL.

Așadar, constatăm că promovarea proiectului se realizează cu respectarea interesului public.

1.5. Justificarea soluțiilor proiectului

1.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.21 din Legea nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative: Proiectul unui act normativ se elaborează în cîteva etape consecutive, după cum urmează:

a) desemnarea persoanei responsabile sau, după caz, formarea grupului de lucru care va elabora proiectul, precum și asigurarea suportului tehnic, organizatoric și financiar al procesului de elaborare;

b) determinarea categoriei, conceptului și stabilirea structurii actului normativ;

c) elaborarea versiunii inițiale a proiectului și întocmirea notei informative;

d) întocmirea tabelului de concordanță, în cazul în care prin proiectul actului normativ se urmărește armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;

e) consultarea publică, avizarea proiectului actului normativ de către autoritățile a căror competență are tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului actului normativ, efectuarea expertizelor, inclusiv expertiza anticorupție, expertiza juridică și, după caz, expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene și expertiza grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător;

f) întocmirea sintezei obiectiilor și propunerilor autorităților publice și, după caz, a sintezei recomandărilor reprezentanților societății civile;

g) elaborarea versiunii finale a proiectului de act normativ.

(2) Procedura și termenele privind elaborarea, avizarea, efectuarea expertizelor și definitivarea proiectelor actelor normative, care sînt prezentate spre examinare Guvernului, sînt stabilite de cître Guvern.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”.

Potrivit notei informative: „Implementarea prevederilor din proiect nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare de la bugetul de stat.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative „textul proiectului de act normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...] (2) Se expune în limbă simplă, clară și concisă; [...] (3) Se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspîndire; [...] (4) Se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...] (5) Termenii de specialitate pot fi utilizați numai dacă sunt consacrați în domeniul de activitate la care se referă reglementarea; [...] (6) În limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni.” (7) Dacă o noțiune sau un termen nu este consacrat sau poate avea înțelesuri diferite, semnificația acestuia în context se stabilește prin actul normativ ce le instituie; [...]”. Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Textul proiectului nu conține conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare. Cu toate acestea, în partea ce ține de forma angajamentului mandatarului față de client a fost identificat un conflict intern de norme, fapt care va duce la aplicarea discreționară a prevederilor respective. Pentru detalii a se vedea pct.1 de la compartimentul III al prezentului Raport de expertiză anticorupție.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea mandatarilor autorizați în domeniul proprietății intelectuale și stabilește anumite reguli de conduită profesională, înglobate în Codul de etică și conduită al mandatarilor autorizați în proprietatea intelectuală.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului.

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul deciziei “ Cu privire la asigurarea transparenței decizionale în autoritățile administrației publice locale a satului Grozești “ , potrivit autorului, are drept finalitate conjugarea eforturilor tuturor factorilor implicați în procesul decizional să asigure transparența acestui proces.

Proiectul este unul în interes public.

Recomandăm autorului examinarea minuțioasă a normelor prin prisma impactului transparenței procesului decizional la eliminarea caracterului coruptibil .

Primarul Tofan Serghei